

14.11.2022

Pormestari

---

142 §**Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamista koskevasta asetuseräluonnoksesta**

HEL 2022-012645 T 03 00 00

VN/11137/2921-STM-17

Päätös

Pormestari päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetun valtioneuvoston asetuksen (338/2011) muuttamista koskevasta asetuseräluonnoksesta:

Helsingin kaupunki pitää ehdotettuja muutoksia pääosin perusteltuina ja kannatettavina. Muutokset selkeyttävät terveydenhuoltopalvelujen järjestämisen vastuita eri toimijoiden kesken. Voimassa olevan asetuksen osin vanhentuneiden tai epätarkkojen ilmaisujen selkiyttämistä on myös pidettävä hyvänä.

Opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetun oppilaitoksen opiskelijan määrittelyn selkiyttämistä (3 §) on pidettävä hyvänä. Kuntien tekemän yhteisen toimintaohjelman korvaaminen terveydenhuoltolain (581/2022) 15 §:n mukaisella hyvinvointialueen alueellisella neuvolasuunnitelmalla sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain (377/2022) 13 a §:n mukaisella alueellisella opiskeluhuoltosuunnitelmalla on tarkoituksenmukaista. Uusi toimintatapa tulisi selkeyden vuoksi sisällyttää valtioneuvoston asetuksen 4 §:ään.

4 §:n 2 momentissa ehdotettu painotus yksilö- ja perhekohtaisiin tarpeisiin on kannatettava. Sisältöön tarvitaan kuitenkin tarkennusta. Esimerkiksi lasta odottavan henkilön puolisoon tai muihin perheenjäseniin kohdistuvat terveystarkastukset eivät kuulu äitiys- ja lastenneuvolan tai koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin. Lisäksi tulisi huomioida, että laaja perhekäsitys ja perheiden monimuotoisuus voivat synnyttää tulkinnallisia ongelmia palvelun järjestämisessä ja palveluihin oikeutettujen määrittelyssä.

Määräaikaisia tarkastuksia koskeva 9 §:n 1 momentin muotoilu tarpeelliseksi arvioituista terveystarkastuksista terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi jää sisällöllisesti tulkinnanvaraiseksi. Täsmennystä tarvitaan erityisesti terveydenhoitajan ja lääkärin antaman palvelun

14.11.2022

Pormestari

---

osalta. Lisäksi tulee selkiyttää vastuita tarpeelliseksi arvioitavien terveystarkastusten suhteen.

10 §:n mukaisia peruskouluikäisten lasten suun terveystarkastuksia koskevilta osin tarvitaan tarkennusta. Koulut eivät tietosuojaan vedoten luovuta terveydenhuollolle yksilöityjä tietoja koululaisista, mikä rajoittaa palvelunjärjestäjän mahdollisuuksia vastata säädettyihin vaatimuksiin. Potilasturvallisuuden näkökulmasta terveydenhuoltoon kutsuttaessa tarvitaan yksilöity henkilötieto, jotta hoidettavan henkilöllisyys on varmistettavissa.

Suun terveystarkastuksissa yksilön ikä olisi luokka-astetta parempi peruste hampaiden ja leukojen kasvun seurantaan. Luokka-asteella voi olla eri ikäisiä lapsia ja riskinä on, että yksilö putoaa luokka-asteperusteisen tarkastusjärjestelmän ulkopuolelle. Luokka-asteperusteiset tarkastukset vaikuttavat myös kerättävään vertailutietoon. Ne tuottavat tilastotietoa vain osasta ikäluokan lapsia. Oppilaalle järjestettävät suun terveystarkastukset (10 §:n 1 momentin 3 kohta) tulisi toteuttaa ikään perustuen 7-, 12- ja 14-vuotiaana. Näin kehote tai kutsu suun terveystarkastukseen voidaan kohdentaa väestötietojen perusteella ikäluokittain.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että kouluyhteisön ja opiskeluyhteisön terveellisyttä ja turvallisuutta koskevassa asetuksen 12 §:ssä huomioitaisiin jatkovalmistelussa myös esiopetuksessa olevien lasten toimintaympäristön terveellisyys ja turvallisuus.

On kannatettavaa, että erityisen tuen tarpeen selvittämistä koskevassa 13 §:ssä huomioidaan tervettä kasvua ja kehitystä vaarantavien tekijöiden lisäksi myös terveyttä ja hyvinvointia vaarantavat tekijät. Monialaisen yhteistyön täsmentäminen erityisen tuen tarpeen arvioimisessa ja tuen järjestämisessä on tärkeää. Erityisen tuen tarpeiden ohella asetuksessa olisi kuitenkin syytä huomioida myös perustason palveluohjaus sekä lapselle, nuorelle ja tämän perheelle tarjottavan ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palvelujen sekä moniammatillisen yhteistyön merkitys terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Valtioneuvoston asetus 338/2011 koskee ennaltaehkäisevän terveydenhuollon toimijoita. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon toimijat laativat yksilökohtaisen terveystarkastuksen yhdessä asiakkaan ja perheen kanssa, kun taas erityisen tuen tarpeeseen liittyvän hyvinvointi- ja terveystarkastuksen laatiminen toteutuu monialaisena yhteistyönä esimerkiksi osana asiakas- tai kuntoutussuunnitelmaa. Tämä tulisi ottaa huomioon 13 §:ssä hyvinvointi- ja terveystarkastuksen muotoilussa.

14.11.2022

Pormestari

Seksuaali- ja lisääntymisterveysneuvontaa (16 §) koskevaa lisäystä hedelmällisyystietoisuuden edistämisestä sekä seksuaalisuuden ja sukupuoli- ja moninaisuuteen liittyvien seikkojen huomioimisesta seksuaaliterveysneuvonnassa on pidettävä erityisen tärkeänä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.10.2022
- 2 Lausuntopyyntö 25.10.2022, liite, Asetus_338_2011_muistio_lausunnoille
- 3 Lausuntopyyntö 25.10.2022, liite, Asetus_338_2011_pykälät_lausunnoille
- 4 Lausuntopyyntö 25.10.2022, liite, Asetus_338_2011_rinnakkaistekstit_lausunnoille
- 5 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 8.11.2022
- 6 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto 7.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa (liitteet 1-4) neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetun valtioneuvoston ase-

---

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.11.2022

Pormestari

tuksen (338/2011) muuttamista koskevasta asetuseräluonnoksesta. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa viimeistään 21.11.2022.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 23 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä asioista, jotka on sisällytettävä opiskeluterveydenhuoltoon, lasten ja nuorten ehkäisevään suun terveydenhuoltoon sekä terveysneuvontaan ja määrääaikaisiin terveystarkastuksiin neuvolapalveluissa ja kouluterveydenhuollossa. Valtioneuvoston asetuksen 338/2011 muutoksissa otetaan huomioon mm. sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opiskeluterveydenhuollon uudistuksesta johtuvat muutokset. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023.

Sosiaali- ja terveysministeriölle annettava lausunto perustuu liitteinä 5 ja 6 oleviin sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausuntoihin.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.10.2022
- 2 Lausuntopyyntö 25.10.2022, liite, Asetus_338_2011_muistio_lausunnoille
- 3 Lausuntopyyntö 25.10.2022, liite, Asetus_338_2011_pykälät_lausunnoille
- 4 Lausuntopyyntö 25.10.2022, liite, Asetus_338_2011_rinnakkaistekstit_lausunnoille
- 5 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 8.11.2022
- 6 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto 7.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.11.2022

Pormestari

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

14.11.2022

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 142 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

14.11.2022

Pormestari

Juhana Vartiainen
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 15.11.2022.